אישים באגרות הראי"ה

נחום סוקולוב

מנהיג ציוני, סופר ועיתונאי, לימים נשיא ההסתדרות הציונית העולמית · 1859–1936

2 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

בקצרה

נחום סוקולוב נולד ב-10 בינואר 1859 בווישוגרוד שליד פלוצק, למשפחה רבנית, ונפטר בלונדון ב-17 במאי 1936. היה מחלוצי העיתונות העברית, כתב ועורך של "הצפירה", סופר ומתרגם, ומראשי התנועה הציונית. לימים כיהן כנשיאה החמישי של ההסתדרות הציונית העולמית.

הרב קוק על נחום סוקולוב

במרחשוון תרע"ז (1916), בלונדון, סיפר הרב קוק לבנו הרצי"ה שנאם באסיפה ציונית על העלאת המחשבה הלאומית והשבתה למקור מחצבתה, ושסוקולוב, שנאם אחריו, אמר "כי כטל של תחיה הם הם הדברים שיצאו ממני" (כרך ג', אגרת תשצ).

בניסן תרפ"א (1921) שלח הרב קוק ברכה לאסיפת הסופרים ביפו, שבראשה עמד "מנהיג תחיתנו המדינית מר נ. סוקולוב", והביע תקווה שהספרות החדשה תתאחד עם מקור הקודש (כרך ד', אגרת אק).

האגרות

כרך ג', אגרת תשצ: בז' במרחשוון תרע"ז, מלונדון, לבנו הרצי"ה: סוקולוב על נאום הרב קוק באסיפה ציונית.

"ואח"כ הרצה ר"נ סאקלאוו"

כרך ד', אגרת אק: בי"ג בניסן תרפ"א, לאסיפת הסופרים ביפו שבראשותו: ברכה לאסיפה.

"ובראשה מנהיג תחיתנו המדינית מר נ. סוקולוב"

ראו גם

ד"ר חיים וייצמן. (ד"ר חיים וייצמן)

על נחום סוקולוב (המכלול). (נחום סוקולוב)

נוסח האגרות – עם ביאור

2 האגרות שבהן נזכר נחום סוקולוב, לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה. הביאור משולב בתוך נוסח האגרות: בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת. הוא אינו חלק מלשון האגרת

אגרות הראי"ה – כרך ג' – אגרת תשצ

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ז' מרחשוון תרע"ז - לונדון **נמען:** בנו, הרב צבי יהודה

הרב קוק נאם באסיפה ציונית בבית כנסת גדול, על 'העלאת המחשבה הלאומית והשבתה למקור מחצבתה'. נחום סוקולוב, שנאם אחריו, אמר שדבריו הם 'כטל של תחייה' ויהיו 'הפרוגרמה היסודית'.

עיקרי הדברים

- נאום באסיפה ציונית.
- תגובת סוקולוב.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה[1], ועש"ק[2], עזר"ת[3], ז' מ"ח[4].

בני מחמדי ויקירי שליט"א[5], הננו צמאים לדבריך הנעימים. מכתלי המכתבים [מתוך המכתבים, מבין השורות] הננו רואים שלא קבלת את מכתבינו אשר כתבנו אליך במשך חודש האיתנים. [חודש תשרי (מלכים א ח, ב)] בטח תשמיעני דברים מפורטים מכל סדריך אשר התוית לך בעזה"י[6] לזמן הבעל"ט[7], יאשרך ויאמצך צור מעוזנו ב"ה. שבוע דנא הוצרכתי לדבר באסיפה ציונית פומבית באחד בתי הכנסיות הגדולים פה, והבלטתי בעזה"י את התוכן של העלאת המחשבה הלאומית, והשבתה למקור מחצבתה, [על פי ישעיהו נא, א] שאז תיכון למפעלה בארצות החיים, כי תשאב לשד חיים ברוב עוז והדר ממקור חייה, נשמת כנסת ישראל המקורית באור חי העולמים ב"ה. ואח"כ[8] הרצה ר"נ סאקלאוו, [נחום סוקולוב, ממנהיגי התנועה הציונית, שהיה מעורב במגעים להצהרת בלפור] ואמר כי כטל של תחיה הם הם הדברים שיצאו ממני, והם הם יהיו להפרוגרמא היסודית בתחיה הלאומית. עד כמה יתפסו הסכמות כאלה תפיסה מעשית מיד איני יודע.

אבל מודה ומשבח אני, לאל חיינו ב"ה, אשר סיבב כזאת בחסדו שממרחקים יבואו הודאות כאלה, שמקיבוצם הננו כמהים לחזות את דבר ד' "וחיו את בניהם ושבו", [זכריה י, ט] אחרי האמרה של "וממרחקים יזכרוני" [על פי זכריה י, ט: "ובמרחקים יזכרוני"] חזק בני ואמץ ואור ד' ישמחך תמיד ותתענג על כל טוב, ושפעת תורה חכמה ודעת קדושים ירוממוך עדי עד, כנה"י[9] ונפש אביך מיחל אשרך,

הק' אברהם יצחק ה"ק

1. ב"ה - ברוך השם
2. ועש"ק - וערב שבת קודש
3. עזר"ת - השנה תרע"ז (1916/1917) - כתובה במילה "עזרת"
4. מ"ח - מרחשון
5. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
6. בעזה"י - בעזרת השם יתברך
7. הבעל"ט - הבא עלינו לטובה
8. ואח"כ - ואחר כך
9. כנה"י - כנפשו היקרה

אגרות הראי"ה – כרך ד' – אגרת אק

תמצית האגרת

תאריך ומקום: י"ג ניסן תרפ"א - ירושלים **נמען:** אסיפת הסופרים ביפו (בראשות נחום סוקולוב)

ברכה לאסיפה, אף שאינו יכול להשתתף. הרב קוק מקווה שהסופרים יעמדו 'תחת דגלו הגדול של ספרא רבא דישראל', ושהספרות החדשה תתאחד עם מקור הקודש של הספרות הישנה.

עיקרי הדברים

- ברכה לסופרים.
- תחת דגל משה.
- ספרות חדשה וישנה.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה[1] י"ג ניסן תרפ"א[2]

לכבוד אסיפת הסופרים ביפו, [כינוס הסופרים העבריים ביפו, בניסן תרפ"א] אסיפה נכבדה ובראשה מנהיג תחיתנו המדינית מר נ. סוקולוב [נחום סוקולוב, סופר ועיתונאי ממנהיגי התנועה הציונית] שלו'[3] וברכה קבלו נא בטובכם סופרינו הנכבדים, את ברכתי הלבבית לאסיפתכם הכבודה, ואת רגשי תודתי העמוקים על הכבוד אשר הואלתם לכבדני בהזמנתכם החביבה, צר לי על אשר רבו המניעות אשר מצדן לא אוכל להיות נוכח באסיפה. הואילו נא חברים נכבדים, וקבלו את ברכתי המובאת לכם בזה, להצלחתה האמתית של כנסיתכם הנכבדה. הנני מלא תקוה שבשעה הגדולה הזאת לתחיתנו הלאומית, תעמד אגודת סופרינו על הגובה הראוי של האידיאלים הרמים, שהם נשמתה של הספרות בישראל מעולם. וכולנו נעמוד תחת דגלו הגדול של ספרא רבא דישראל, [הסופר הגדול של ישראל (ארמית), כינוי למשה רבנו (סוטה יג)] להמשיך את פעולת תורת משה מורשה קהלת יעקב [דברים לג, ד] על עם הקודש, ההולך לקראת מצעדי תחייתו, להגיד על ידה את דבר ד' אשר אתנו לכל עמי הארץ, להביא עליהם, על כולם יחד, את ברכת אב המון גוים, ונברכו בך כל משפחות האדמה. [בראשית יב, ג] מלא אושר אני לקוות כי ספרותנו העתידה בארץ התחיה, תדע לכלכל את גאון רוחה ואת מטרתה העליונה. ואסיפתכם הנכבדה תתרומם להראות את סימני החיים הגדולים של תחייתה של ספרותנו החדשה, שתתאחד עם מקור הקודש של ספרותנו הישנה, נחלת ישראל מעולם, לעבוד שכם אחד עבודה תמה בבנין בית ישראל.

ברגשי כבוד וברכת התחיה

הק' אברהם יצחק ה"ק

1. ב"ה - ברוך השם
2. תרפ"א - השנה תרפ"א (1920/1921)
3. שלו' - שלום